

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет економіки та управління

Кафедра підприємництва і маркетингу

Наталія Хомюк

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Методичні рекомендації до практичних занять

Луцьк – 2022

УДК 339.944(072)

X 76

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Протокол № 9 від 18 травня 2022 р.)

Рецензенти:

Чемерис В. А. д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького

Шматковська Т.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Волинського національного університету імені Лесі Українки

Хомюк Н.Л.

X-76 Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: методичні рекомендації до практичних занять / Хомюк Наталія Леонідівна. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 51 с.

Анотація: Методичні рекомендації до практичних занять із дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» призначені допомогти студентам опанувати теоретичний матеріал та містять питання для обговорення й тести для поточного контролю.

Рекомендовано студентам спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Бізнес-економіка».

УДК 339.944(072)

© Хомюк Н. Л., 2022

© Волинський національний

університет імені Лесі Українки, 2022

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Структура навчальної дисципліни.....	7
Практичне заняття 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	9
Практичне заняття 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	11
Практичне заняття 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	15
Практичне заняття 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	17
Практичне заняття 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	21
Практичне заняття 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	23
Практичне заняття 7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	26
Практичне заняття 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	29
Практичне заняття 9. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	31
Практичне заняття 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	34
Практичне заняття 11. Торгово-посередницька діяльність підприємств на зовнішніх ринках	37
Практичне заняття 12. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	40
Практичне заняття 13. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	43
Практичне заняття 14. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	46
Рекомендована література.....	49

ВСТУП

Методичні рекомендації до практичних занять із дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» спрямовані допомогти студентам набути теоретичні знання та практичні вміння щодо виявлення, аналізу закономірностей, процесів, особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємств, що дозволить студентам приймати обґрунтовані рішення з приводу вирішення економічних проблем, пов'язаних із їх майбутньою практичною діяльністю.

Методичні вказівки до практичних занять включають теми практичних занять, відповідно до яких визначено мету, питання для обговорення та тестові завдання для поточного контролю.

У процесі вивчення дисципліни студенти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність мають можливість оволодіти загальними (ЗК) та фаховими компетентностями (ФК).

ЗК-1. Здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Вміння виявляти, аналізувати і структурувати проблеми підприємства і розробляти рішення.

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях: розробка і застосування нових економічних, торговельних, біржових інструментів.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-5. Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій: використання цих технологій для налагодження внутрішніх і зовнішніх економічних зв'язків.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність працювати в команді.

ЗК-8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК-11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК-1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК-2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК-3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

ФК-4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК-5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

ФК-6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК-7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ФК-11. Здатність аналізувати існуючі й передбачати майбутні економічні процеси у виробництві, підприємницькій структурі, торгівлі, біржовій діяльності.

ФК-12. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії й практики економіки підприємства та підприємницької діяльності.

ФК-15. Здатність оптимізувати зміст прогнозів і планів склад показників та методів їх обчислення. Здатність проектувати та удосконалювати систему планування і контролю діяльності підприємства.

ФК-16. Здатність раціонально розподіляти повноваження та компетенції у організаційній структурі управління підприємством. Здатність формулювати управлінські рішення, оцінювати і вибирати їх альтернативи. Здатність організовувати й контролювати виконання управлінських рішень.

ФК-17. Здатність аналізувати існуючі і передбачати майбутні економічні процеси в підприємницькій, торгівельній та біржовій сфері.

ФК-18. Здатність за допомоги сучасного методичного інструментарію проводити оптимізацію структури капіталу, матеріальних та фінансових потоків підприємства.

ФК-19. Здатність встановлювати, підтримувати та розвивати ділові відносини із суб'єктами зовнішнього середовища. Здатність захищати інтереси підприємства в системі торговельного бізнесу.

Таблиця 1

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»**

Назва змістовних модулів і тем	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
<i>Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність</i>						
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	4	2	3	1	питання, тести / 3 бали
Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	11	4	4	3	0	питання, тести / 3 бали
Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	11	4	4	3	0	питання, тести / 2 бали
Разом за модулем 1	76	28	26	17	5	20
<i>Змістовий модуль 2. Організація проведення зовнішньоекономічних операцій</i>						
Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 9. Форми виходу підприємства на	11	4	4	2	1	питання,

зовнішній ринок						тести / 3 бали
Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 11. Торгово-посередницька діяльність підприємств на зовнішніх ринках	11	4	4	2	1	питання, тести / 3 бали
Тема 12. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	10	4	2	3	1	питання, тести / 3 бали
Тема 13. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	9	2	4	3	0	питання, тести / 3 бали
Тема 14. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	11	4	4	3	0	питання, тести / 2 бали
Разом за модулем 2	74	26	26	17	5	20
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 30 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 30 балів
Всього годин / Балів	150	54	52	34	10	100

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, формування розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності та визначення її ролі у розвитку національної економіки.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Сутність понять «зовнішньоекономічні зв'язки» і «зовнішньоекономічна діяльність».
2. Характеристика основних причин розвитку зовнішньоекономічних зв'язків країни.
3. Основні теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю.
4. Суть протекціоністських заходів та основні форми протекціонізму.
5. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Держава як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
7. Регіон як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
8. Підприємство як суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності.

Тестові завдання

1. Основні причини, які стимулюють розвиток зовнішньоекономічних зв'язків, такі

- а) нерівномірність розміщення фінансових ресурсів
- б) спільність в сировинних ресурсах
- в) однаковий рівень науково-технічного розвитку
- г) специфіка географічного положення

2. Залежно від напрямку товаропотоку зовнішньоекономічні зв'язки класифікують

- а) транзитні
- б) експортні
- в) регіональні

г) імпорتنі

3. На які групи можна поділити зовнішньоекономічні зв'язки в залежності від структурної ознаки з суб'єктами господарювання інших країн

- а) зовнішньоторговельні, економічні, виробничі, інвестиційні
- б) зовнішньоторговельні, фінансові, виробничі, інвестиційні
- в) зовнішньоторговельні, фінансові, технічні, інвестиційні
- г) зовнішньоторговельні, економічні, технічні, інвестиційні

4. За об'єктом зовнішньоторговельної операції зовнішньоекономічні зв'язки охоплюють

- а) товарні операції
- б) надання послуг у сфері зовнішньоекономічної діяльності
- в) надання послуг у сфері внутрішньоекономічної діяльності
- г) операції з інтелектуальною власністю

5. Зовнішньоторговельні операції з товаром можуть здійснюватися у вигляді

- а) купівлі-продажу товару
- б) інжинірингу
- в) зустрічних закупок
- г) консалтингу

6. До фінансових операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності відносять

- а) лізинг
- б) кооперацію
- в) страхування
- г) кредитування

7. До виробничих операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності відносять

- а) лізинг
- б) кооперацію

- в) страхування
- г) кредитування

8. Основними видами протекціонізму є

- а) груповий протекціонізм
- б) монопольний протекціонізм
- в) галузевий протекціонізм
- г) прихований протекціонізм

9. До головних завдань регулювання зовнішньоекономічної діяльності на рівні регіону відносяться:

- а) стимулювання ефективного соціально-економічного розвитку регіону
- б) захист економічних інтересів України та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
- в) забезпечення сприятливих умов для життєдіяльності населення
- г) вибір іноземних партнерів, які найбільш відповідають економічним інтересам підприємства

10. До головних завдань державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності на рівні країни відносяться

- а) заохочення конкуренції та ліквідацію монополізму в сфері зовнішньоекономічної діяльності
- б) забезпечення сприятливих умов для життєдіяльності населення
- в) захист економічних інтересів України та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
- г) удосконалення територіальної організації суспільства

Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, розкриття основних напрямів розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні та обґрунтування особливостей розрахунку показників розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Складові зовнішньоекономічної політики держави.
2. Зовнішньоторговельна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
3. Валютна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
4. Політика у сфері стимулювання іноземних інвестицій як складова зовнішньоекономічної політики держави.
5. Митно-тарифна політика як складова зовнішньоекономічної політики держави.
6. Показники обсягу зовнішньоекономічних зв'язків.
7. Показники інтенсивності зовнішньоекономічних відносин.
8. Показники структури зовнішньоекономічних зв'язків.
9. Показники динаміки зовнішньоекономічних відносин.
10. Показники результативності зовнішньоекономічної діяльності.
11. Складові платіжного балансу країни.

Тестові завдання

1. Зовнішньоекономічна політика - це

- а) сукупність цілеспрямованих державних заходів щодо реалізації економічного потенціалу країни на внутрішньому ринку та задоволення власних потреб за рахунок товарів і послуг іноземного виробника
- б) сукупність цілеспрямованих державних заходів щодо реалізації економічного потенціалу країни на зовнішньому ринку та задоволення власних потреб за рахунок товарів і послуг іноземного виробника
- в) сукупність цілеспрямованих державних заходів щодо реалізації економічного потенціалу країни на зовнішньому ринку та задоволення власних потреб за рахунок товарів і послуг українського виробника

г) сукупність цілеспрямованих державних заходів щодо реалізації економічного потенціалу країни на внутрішньому ринку та задоволення власних потреб за рахунок товарів і послуг українського виробника

2. Основні складові зовнішньоекономічної політики держави

- а) політика у сфері стимулювання іноземних інвестицій
- б) внутрішньоторговельна політика
- в) банківська політика
- г) митно-тарифна політика

3. Інструменти валютної політики

- а) диверсифікація кредитних резервів
- б) дисконтна політика
- в) валютне субсидування
- г) маркетингова політика

4. До показників обсягу, які характеризують кількісні параметри зовнішньоекономічних зв'язків, відносять

- а) обсяг імпорту товарів
- б) обсяг реекспорту товарів
- в) обсяги внутрішніх інвестицій
- г) внутрішньоторговельний оборот

5. Імпортна квота – це

а) якісний показник, що характеризує значимість імпорту для економіки країни й окремих галузей з різноманітних видів продукції

б) якісний показник, що характеризує значимість експорту для економіки країни й окремих галузей з різноманітних видів продукції

в) кількісний показник, що характеризує значимість імпорту для економіки країни й окремих галузей з різноманітних видів продукції

г) кількісний показник, що характеризує значимість експорту для економіки країни й окремих галузей з різноманітних видів продукції

6. До показників, які характеризують структуру зовнішньоекономічних зв'язків, відносять

- а) національну структуру
- б) товарну структуру
- в) економічну структуру
- г) географічну структуру

7. Індекс диверсифікації експорту – це

- а) індекс відхилення товарної структури експорту країни від структури світового імпорту
- б) індекс відхилення видової структури експорту країни від структури світового експорту
- в) індекс відхилення товарної структури імпорту країни від структури світового експорту
- г) індекс відхилення товарної структури експорту країни від структури світового експорту

8. Регіональна структура експорту й імпорту відображає

- а) розподіл зовнішньоекономічних зв'язків за суб'єктами та методами здійснення операцій
- б) розподіл зовнішньоекономічних операцій за групами країн та регіонами
- в) розвиток та місце певного регіону в сфері зовнішньоекономічних відносин
- г) структуру експорту чи імпорту товарів за інтеграційними або регіональними об'єднаннями

9. До темпів приросту зовнішньоекономічних зв'язків можна віднести

- а) темпи приросту зовнішньоторговельного обороту
- б) темпи зростання імпорту
- в) темпи приросту експорту
- г) темпи приросту внутрішньоторговельного обороту

10. Платіжний баланс країни складається з

- а) торговельного балансу, балансу руху капіталів
- б) зовнішньоторговельного обороту, балансу руху капіталів
- в) балансу руху робочої сили, балансу руху капіталів

г) торговельного балансу, балансу послуг

Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Мета: *закріплення теоретичного матеріалу, розкриття основних принципів зовнішньоекономічної діяльності в Україні, характеристика основних видів зовнішньоекономічної діяльності, обґрунтування системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності, систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.*

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Принципи зовнішньоекономічної діяльності України.
2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Основні види зовнішньоекономічної діяльності.
4. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
6. Причини застосування державою правових, адміністративних, економічних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
7. Економічні заходи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тестові завдання

1. До національних принципів зовнішньоекономічної діяльності варто віднести

- а) принцип верховенства закону
- б) принцип науковості
- в) принцип системності
- г) принцип еквівалентність обміну

2. До загальних принципів зовнішньоекономічної діяльності варто віднести

- а) принцип верховенства закону

- б) принцип науковості
- в) принцип системності
- г) принцип еквівалентність обміну

3. Суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в Україні є

- а) фізичні особи
- б) юридичні особи, які незареєстровані в Україні
- в) спільні підприємства за участю суб'єктів господарської діяльності

України та іноземних суб'єктів господарської діяльності

- г) державні замовники у сфері оборони

4. Рівень національних галузевих і регіональних об'єднань у сфері зовнішньоекономічної політики – це

- а) мікрорівень
- б) мезорівень
- в) макрорівень
- г) мегарівень

5. Серед основних видів зовнішньоекономічної діяльності виділяють

а) підприємницька діяльність на території України, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торгових марок з боку українських суб'єктів господарської діяльності

- б) міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами

- в) експорт та імпорт товарів, капіталів і робочої сили

г) операції по придбанню, продажу та обміну валюти на валютних аукціонах, валютних біржах та на міжбанківському валютному ринку

6. Основними функціями Верховної Ради України у сфері державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є:

- а) затвердження головних напрямів зовнішньоекономічної діяльності
- б) затверджує нормативи розподілу валютної виручки підприємств
- в) укладання і ратифікація міжнародних договорів України
- г) здійснює валютну політику в країні

7. Назвіть основну функцію, що виконує Національний банк України під час регулювання зовнішньоекономічної діяльності

- а) здійснює заходи щодо забезпечення раціонального використання коштів державного валютного фонду
- б) здійснює валютну політику в країні
- в) затверджує нормативи розподілу валютної виручки підприємств
- г) встановлює правові режими на території України

8. До економічних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності відносять

- а) реєстрацію контрактів у сфері зовнішньоекономічної діяльності
- б) маркетингові дослідження кон'юнктури ринку
- в) державні гарантії
- г) податкове регулювання

9. До адміністративних інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності відносять

- а) кількісні обмеження
- б) митне регулювання
- в) реєстрацію контрактів у сфері зовнішньоекономічної діяльності
- г) страхування експортних кредитів

10. До організаційно-правових інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності відносять

- а) розвиток прикордонної торгівлі
- б) підготовку кадрів
- в) митне регулювання
- г) маркетингові дослідження кон'юнктури ринку

Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, розкриття сутності, видів та методів митного контролю, обґрунтування порядку митного оформлення при перевезенні автомобільним, водним, повітряним, залізничним

транспортом та при переміщенні трубопровідним транспортом й лініями електропередачі, характеристика податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Сутність, вид та методи митного контролю.
2. Характеристика митних режимів.
3. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні автомобільним транспортом.
4. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні водним транспортом.
5. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні повітряним транспортом.
6. Основні митні документи та порядок митного оформлення при перевезенні залізничним транспортом.
7. Основні митні документи та порядок митного оформлення при переміщенні трубопровідним транспортом та лініями електропередачі.
8. Мито як інструмент економічного регулювання.
9. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Тестові завдання

1. Під державною митною справою розуміють

- а) митне оформлення товарів
- б) нарахування митних платежів
- в) митний контроль
- г) запобігання та протидія контрабанді

2. Митний контроль здійснюється шляхом

- а) митного огляду
- б) перевірки обліку товарів, що переміщуються через митний кордон

України

в) проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи

г) письмового опитування громадян та посадових осіб підприємств

3. Згідно з яким митним режимом товари, які були попередньо ввезені на митну територію України, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

а) реімпорт

б) реекспорт

в) експорт

г) транзит

4. Згідно з яким митним режимом іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами

а) безмитна торгівля

б) вільна митна зона

в) митний склад

г) тимчасове вивезення

5. Згідно з яким митним режимом українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення

а) експорт

б) реекспорт

в) імпорт

г) реімпорт

6. Згідно з яким митним режимом українські товари переробляються за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, але за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту

- а) переробка на митній території
- б) вільна митна зона
- в) переробка за межами митної території
- г) безмитна торгівля

7. Яку декларацію подає декларант для уточнення відомостей про товари, задекларовані за попередньою, тимчасовою або періодичною митною декларацією

- а) уточнену декларацію
- б) додаткову декларацію
- в) тимчасову декларацію
- г) періодичну декларацію

8. Яке мито встановлюється на окремі товари на строк не менше 60 та не більше 120 послідовних календарних днів?

- а) сезонне мито
- б) ввізне мито
- в) вивізне мито
- г) спеціальне мито

9. Яке мито встановлюється у разі ввезення на митну територію України товарів, які є об'єктом субсидованого імпорту, що заподіює шкоду або створює загрозу заподіяння шкоди національному товаровиробнику?

- а) антидемпінгове мито
- б) спеціальне мито
- в) компенсаційне мито
- г) сезонне мито

10. Об'єктами оподаткування митом є

а) товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України підприємствами

б) товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 100 євро, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України підприємствами

в) товари, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню митними платежами

г) товари, транспортні засоби, що реалізуються з комерційною метою

Тема 5. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, розкриття класифікації нетарифних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності, обґрунтування понять «глобальна квота», «індивідуальна ліцензія», «сертифікат відповідності», характеристика видів технічних бар'єрів.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Класифікація нетарифних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Сутність поняття глобальна квота.
3. Сутність поняття індивідуальна ліцензія.
4. Форми ліцензування зовнішньоекономічної діяльності.
5. Продукція, яка заборонена для ввезення на митну територію України.
6. Види технічних бар'єрів.
7. Сутність поняття сертифікат відповідності.

Тестові завдання

1. Основними цілями нетарифного регулювання є

- а) виконання внутрішніх зобов'язань
- б) захист національної економіки
- в) охорона життя та здоров'я людей
- г) дотримання національної безпеки

2. Нетарифні заходи застосовуються державою у випадках

а) як джерело поповнення державного бюджету країни

б) досягнення максимального рівня, встановленого урядом країни, зовнішньої заборгованості (понад 60 % валового внутрішнього продукту)

в) укладення міжнародних угод щодо добровільного обмеження експорту чи імпорту

г) різкого погіршення платіжного балансу країни, якщо від'ємне сальдо його перевищує на 35 % від загальної суми валютних зобов'язань країни

3. За допомогою яких індексів вимірюється ефективність використання нетарифних засобів регулювання

а) індекс покриття торгівлі

б) індекс впливу на ціни

в) індекс впливу на пропозицію товарів

г) індекс частоти

4. Найважливішими нетарифними обмеженнями є

а) адміністративно-бюрократичне зволікання

б) державна монополія на зовнішню торгівлю, що забезпечує державні потреби тільки товарами вітчизняного виробництва

в) складний валютний контроль

г) державна монополія на внутрішню торгівлю, що забезпечує державні потреби тільки товарами національного виробництва

5. За механізмами дії нетарифні бар'єри поділяються на

а) технічні бар'єри

б) державна монополія зовнішньої торгівлі

в) валютне регулювання

г) державне ліцензування

6. До адміністративних методів нетарифного регулювання відносять

а) демпінг

б) ліцензування

в) технічні бар'єри

г) торгові угоди

7. До адміністративних методів нетарифного регулювання відносять

- а) експортне кредитування
- б) ліцензування
- в) заходи цінового контролю
- г) квотування

8. До правових методів нетарифного регулювання відносять

- а) заходи цінового контролю
- б) торгові угоди
- в) правові режими
- г) правові конвенції

9. За охопленням території квоти поділяють на

- а) групові
- б) індивідуальні
- в) глобальні
- г) регіональні

10. Ліцензії на здійснення зовнішньоекономічної діяльності бувають

- а) відкриті
- б) разові
- в) генеральні
- г) закриті

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, розкриття принципів функціонування системи валютного регулювання, обґрунтування напрямів валютного контролю, характеристика видів валютних курсів, розкриття особливостей та призначення операцій «спот», форвард, ф'ючерсних, опціонних угод та угод «своп», характеристика основних правил торгів на Українській міжбанківській валютній біржі.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Принципи функціонування системи валютного регулювання.
2. Регуляторні повноваження Національного банку України.
3. Напрями валютного контролю відповідно до чинного законодавства.
4. Сутність поняття конвертованість валюти та проблеми, які існують щодо забезпечення конвертованості гривні.
 5. Функції та види валютних курсів.
 6. Купівля іноземної валюти суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.
 7. Відмінність між поточними та строковими валютними операціями.
 8. Особливості та призначення операцій «спот», форвард, ф'ючерсних, опціонних угод та угод «своп».
 9. Правилами торгів на Українській міжбанківській валютній біржі.

Тестові завдання

1. Цілями валютного регулювання є

- а) забезпечення режиму взаємодії країни зі світовим валютним ринком
- б) підтримання стабільного курсу національної валюти
- в) регламентація міжнародних розрахунків
- г) регламентація національних розрахунків

2. До принципів валютного регулювання варто віднести:

- а) подільність
- б) захист національної валюти
- в) гнучкість
- г) стимулювання розвитку муніципального економічного співробітництва

3. Який валютний курс формується на валютному ринку під впливом попиту і пропозиції

- а) фіксований
- б) плаваючий
- в) національний
- г) змішаний

4. Угоди з купівлі-продажу валют у майбутньому між двома сторонами за раніше обумовленим курсом, які укладаються на біржових ринках це:

- а) конверсійні операції
- б) опціонні операції
- в) неторгові операції
- г) ф'ючерсні операції

5. Залежно від дати валютування розрізняють такі операції на ринку спот

- а) угоди Yesterday
- б) угоди Today
- в) угоди Tomorrow
- г) угоди «spot»

6. Зниження курсу національної валюти щодо іноземних валют – це

- а) ревальвація
- б) кредитна експансія
- в) валютна інтервенція
- г) девальвація

7. Скорочення банківського кредитування та пропозиції грошей - це

- а) валютна інтервенція
- б) кредитна рестрикція
- в) кредитна експансія
- г) ревальвація

8. Строкові операції поділяються на

- а) ф'ючерсні
- б) форвардні
- в) лізингові
- г) опціонні

9. Купівля валюти на умовах спот і продаж на умовах форвард – це

- а) депорт
- б) форвардний своп

в) опціон

г) репорт

10. За умовами якого контракту надається покупцеві опціону право продати стандартну кількість базового активу?

а) опціон колл

б) опціон пут

в) лізинг

г) репорт

Тема 7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, обґрунтування характерних рис спеціальних (вільних) економічних зон та фаз життєвого циклу спеціальних (вільних) економічних зон, характеристика типів спеціальних (вільних) економічних зон, розкриття сутності, основних рис та типів офшорних зон, офшорних та оншорних компаній.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Особливий правовий режим в межах спеціальних (вільних) економічних зон.
2. Характерні риси спеціальних (вільних) економічних зон та фази життєвого циклу спеціальних (вільних) економічних зон.
3. Типи спеціальних (вільних) економічних зон.
4. Перелік документів, який необхідний для підготовки для створення спеціальних (вільних) економічних зон.
5. Зміст та особливості укладання типового договору інвестором, що діє на території спеціальних (вільних) економічних зон.
6. Структура, функції й повноваження органів управління спеціальних (вільних) економічних зон.
7. Сутність, характерні риси та типи офшорних зон.

8. Сутність та типи офшорних компаній.
9. Оншорні компанії та специфіка їх взаємодії з офшорними фірмами.
10. Особливості українського законодавства щодо офшорних компаній.

Тестові завдання

1. Метою створення спеціальних економічних зон є

- а) розширення та поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків
- б) розвиток інфраструктури ринку
- в) зменшення експорту товарів і послуг, залучення і впровадження нових технологій
- г) поліпшення використання природних і трудових ресурсів

2. Які види пільг включають різні форми субсидій

- а) зовнішньоторговельні
- б) фінансові
- в) податкові
- г) адміністративні

3. Характерними ознаками спеціальних економічних зон є

- а) територіальна необмеженість
- б) необмежений термін існування
- в) спеціально створена юридична база
- г) орієнтація на прискорення вирішення проблем території

4. На якій стадії життєвого циклу спеціальних економічних зон відбувається диверсифікація виробництва та опанування нових ринків збуту

- а) зрілості
- б) становлення
- в) зростання
- г) занепаду

5. Частина території держави на кордонах із сусідніми країнами, де діє спрощений порядок перетину кордону і торгівлі – це

- а) зони прикордонної торгівлі
- б) митні склади
- в) вільні митні зони
- г) комплексні виробничі зони

6. Території, які багаті природно-рекреаційним, історико-культурним потенціалом, пам'ятками культури, архітектурною спадщиною, що дає змогу посилити підприємницьку активність як резидентів, так і нерезидентів саме у галузі рекреаційно-туристичного бізнесу – це

- а) банківсько-страхові зони
- б) туристично-рекреаційні зони
- в) комплексні виробничі зони
- г) технополіси

7. До податкових стимулів спеціальних економічних зон відносять

- а) спеціальний митний режим
- б) знижений розмір податкових ставок
- в) звільнення від оподаткування
- г) спрощені процедури створення підприємств

8. Виходячи з напрямку діяльності вирізняють такі офшорні компанії:

- а) страхові компанії
- б) холдингові компанії
- в) торговельні компанії
- г) державні установи

9. Які фактори стимулюють розвиток офшорного бізнесу в Україні

- а) ефективність фіскальної політики
- б) низькі інвестиційні ризики
- в) несприятливий інвестиційний клімат
- г) потужні мотиви до експорту капіталу за кордон

10. В чому проявляється привабливість оншорів для компаній

- а) підняття статусу власних інвестицій
- б) підвищення іміджу компанії

- в) сплата високих податкових ставок
- г) сплата фіксованих податкових зборів

Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Мета: *закріплення теоретичного матеріалу, обґрунтування сутності та особливостей міжнародних розрахунків, характеристика видів акредитивів, що використовуються у міжнародній торгівлі, розкриття сутності форм фінансування зовнішньоекономічної діяльності підприємства, характеристика спільних та відмінних рис факторингу та форфейтингу, виявлення ризиків, що виникають при здійсненні міжнародних розрахунків.*

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Сутність та особливості міжнародних розрахунків.
2. Відмінність акредитивної і інкасової форм розрахунків.
3. Види акредитивів, що використовуються у міжнародній торгівлі.
4. Випадки, при яких суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності обирається авансовий спосіб розрахунків та платіж на відкритий рахунок.
5. Операції з векселями, які проводяться комерційними банками.
6. Правові основи використання чекової форми розрахунків.
7. Форми фінансування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
8. Лізинг як форма кредитування.
9. Спільні та відмінні риси факторингу та форфейтингу.
10. Ризики, що виникають при здійсненні міжнародних розрахунків.

Тестові завдання

1. Зобов'язання, яке взяте на себе банком на прохання імпортера сплатити певну суму коштів бенефіціарові за умови, що останній надасть документи у встановлений час – це

- а) інкасо

- б) акредитив
- в) банківський переказ
- г) авансові розрахунки

2. За способом використання акредитиви поділяють на

- а) відкличні
- б) безвідкличні
- в) документарні
- г) грошові

3. За ступенем гарантованості оплати сум, які мають бути сплачені експортерів, акредитиви поділяються на

- а) відкличні
- б) безвідкличні
- в) документарні
- г) грошові

4. Який вид акредитиву передбачає гарантії одержання товару імпортером протягом певного періоду в кілька етапів

- а) акредитив на постачання товарів у кілька етапів
- б) компенсаційний акредитив
- в) акредитив з червоною умовою
- г) револьверний акредитив

5. Переваги інкасо для імпортера

- а) зручність
- б) відстрочка платежу
- в) збільшення витрат
- г) зменшення витрат

6. Гарантія платежу за простим та переказним векселем з боку аваліста, якщо боржник не виконав своїх зобов'язань за векселем – це

- а) аваль
- б) акцепт векселя
- в) неогоціція тратти

г) чек

7. Сплата грошей банком чекоутримувача з наступною вимогою в банку чекодавця - це

а) неогоціація чеку

б) неогоціація тратти

в) аваль

г) єврочек

8. При якому виду лізингу передбачається набуття лізингодавцем майна у власника і передачу цього майна йому у лізинг

а) зворотний лізинг

б) пайовий лізинг

в) міжнародний лізинг

г) сублізинг

9. При якому виду лізингу укладається договір, що здійснюється суб'єктами лізингу, які перебувають під юрисдикцією різних держав.

а) зворотний лізинг

б) пайовий лізинг

в) міжнародний лізинг

г) сублізинг

10. Купівля боргу, вираженого в оборотному документі, у кредитора на безобіговій основі – це

а) факторинг

б) форфейтинг

в) ф'ючерс

г) аваль

Тема 9. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок

Мета: *закріплення теоретичного матеріалу, обґрунтування виходу підприємства на зовнішній ринок та основних управлінських підходів до його*

вибору, розкриття сутності форм експортної діяльності підприємства, видів спільної міжнародної підприємницької діяльності.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Обґрунтування виходу підприємства на зовнішній ринок та основні управлінські підходи до його вибору.
2. Нові перспективи, додаткові бізнес-шанси, які може отримати підприємство від виходу на зовнішній ринок.
3. Проблеми та обмеження, які можуть очікувати підприємство після виходу на зовнішній ринок.
4. Критерії, за якими підприємство здійснює вибір сегментів зовнішнього ринку.
5. Форми експортної діяльності підприємства, їх переваги та недоліки.
6. Випадки, при яких підприємству доцільно використовувати торговельних посередників.
7. Спільна міжнародна підприємницька діяльність, переваги та недоліки даної діяльності.

Тестові завдання

1. Маркетингове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства включає

- а) аналіз основних параметрів внутрішніх ринків, їх динаміки та тенденцій розвитку
- б) аналіз поведінки споживачів та інших важливих факторів маркетингового середовища діяльності
- в) з'ясування особливостей конкурентної боротьби на визначеному ринку
- г) розробку маркетингової стратегії виходу на внутрішній ринок

2. При якому управлінському підході до вибору зовнішнього ринку виділяються окремо показники ринку та ринкового потенціалу компанії

- а) аналітично-дискусійному

- б) особистісному
- в) аналітично-дискретному
- г) аналітично-комплексному

3. При якому управлінському підході до вибору зовнішнього ринку проводиться ґрунтовний аналіз параметрів конкретного ринку та конкурентного потенціалу компанії

- а) аналітично-дискусійному
- б) особистісному
- в) аналітично-дискретному
- г) аналітично-комплексному

4. Які обставини впливають на вибір рішення про спосіб виходу на зовнішній ринок

- а) особливості функціонування підприємства
- б) особливості товарної пропозиції
- в) особливості ринку
- г) особливості національного законодавства

5. Які є основні способи виходу підприємства на зовнішній ринок

- а) організація спільної підприємницької діяльності
- б) імпорт товарів
- в) пряме зовнішнє інвестування
- г) експорт товарів

6. Який вид експорту виникає при стабільному постачанні товарів на іноземний ринок

- а) регулярний
- б) нерегулярний
- в) прямий
- г) непрямий

7. Які є форми непрямого експорту при зовнішньоекономічній діяльності

- а) укладання договору фрайнчайзингу

б) використання дистриб'юторської мережі

в) укладання ф'ючерського договору

г) можливість існування різноманітних форм відносин з торговельними посередниками

8. Організація прямого експорту може здійснюватися за допомогою

а) укладання договору фрайнчайзингу

б) представництва

в) міжнародного відділу компанії

г) торгового представника компанії

9. Який спосіб виходу на зовнішній ринок характеризується мінімальним ризиком і можливостями отримання доходу із самого початку діяльності

а) створення філії

б) виробництво за відповідною угодою

в) управління за контрактом

г) створення спільного підприємства

10. Які є форми прямого інвестування в економіку країни

а) створення філії

б) виробництво за відповідною угодою

в) управління за контрактом

г) створення спільного підприємства

Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, обґрунтування факторів впливу на цінову політику підприємства у зовнішньоекономічній діяльності, розкриття відмінностей між розрахунковими цінами та цінами, що публікуються, характеристика кореляційного зв'язку між ціноутворенням у зовнішньоекономічній діяльності і життєвим циклом товару, обґрунтування цінових стратегій при виході на міжнародний ринок.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Фактори впливу на цінову політику підприємства у зовнішньоекономічній діяльності.
2. Головне завдання цінової політики підприємства у зовнішньоекономічній діяльності.
3. Критерії, при яких визначається рівень світової ціни.
4. Відмінність між розрахунковими цінами та цінами, що публікуються.
5. Чинники впливу на процес прийняття цінових рішень при здійсненні зовнішньоекономічній діяльності.
6. Кореляційний зв'язок між ціноутворенням у зовнішньоекономічній діяльності і життєвим циклом товару (фазами економічного циклу).
7. Основні елементи вибору і реалізації цінової стратегії підприємства на зовнішніх ринках.
8. Основна відмінність витратного методу визначення ціни від ринкового у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
9. Цінова ескалація у зовнішньоекономічній діяльності.

Тестові завдання

1. **Визначення рівня цін і можливих варіантів їх зміни залежно від цілей та завдань, що стоять перед підприємством в короткотерміновому плані та в перспективі – це**
 - а) збутова політика
 - б) цінова політика
 - в) маркетингова політика
 - г) зовнішньоекономічна політика
2. **Ціни великих експортно-імпортних операцій, що здійснюються в основних центрах світової торгівлі – це**
 - а) ціни, що публікуються
 - б) світові ціни

- в) національні ціни
- г) регульовані ціни

3. Залежно від каналу ціни на аналогічні товари класифікують

- а) ціни «вільної» торгівлі
- б) трансфертні ціни
- в) ціни, що публікуються
- г) ціни, що складаються при закупівлі товарів у межах кредитних ліній

4. Які зовнішні чинники щодо взаємодії покупців і продавців товару впливають на процес прийняття цінових рішень при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності

- а) митні бар'єри
- б) конкурентне середовище
- в) рівень інфляції
- г) платоспроможність споживачів

5. Які є інструменти державного регулювання цін

- а) рівень інфляції
- б) бюджетне субсидування експорту
- в) митна політика
- г) рівень платоспроможності

6. Яка цінова стратегія базується на встановленні занижених цін для швидкого проникнення на нові для підприємства ринки

- а) стратегія “обережного” проникнення на ринок
- б) стратегія “зняття вершків”
- в) стратегія “лідерства”
- г) стратегія “брендових” цін

7. Яка стратегія ґрунтується на встановленні низьких цін на основні виробничі товари та високих цін на супутні товари

- а) стратегія цінової диференціації
- б) стратегія пов'язаного ціноутворення
- в) стратегія встановлення цін у рамках товарної номенклатури

г) стратегія трансфертних цін

8. Якщо ринок поділений на сегменти, які мають різну еластичність попиту та розділені між собою певними бар'єрами, то варто застосувати

а) стратегію цінової диференціації

б) стратегію пов'язаного ціноутворення

в) стратегію встановлення цін у рамках товарної номенклатури

г) стратегію трансфертних цін

9. Коли ринок чутливий до цін, і низька ціна сприяє його розширенню, то варто застосувати

а) стратегію пов'язаного ціноутворення

б) стратегію трансфертних цін

в) стратегію “обережного” проникнення на ринок

г) стратегію цінової диференціації

10. Яка цінова стратегія застосовується підприємствами, які випускають унікальну продукцію або підприємствами-монополістами

а) стратегія “обережного” проникнення на ринок

б) стратегія “зняття вершків”

в) стратегія “лідерства”

г) стратегія “брендівих” цін

Тема 11. Торгово-посередницька діяльність підприємств на зовнішніх ринках

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, обґрунтування доцільності залучення посередників у зовнішньоекономічній діяльності підприємства, характеристика основних видів торговельно-посередницьких операцій, розкриття основних функцій посередників у зовнішньоекономічній діяльності.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Економічна доцільність залучення посередників у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

2. Недоліки торговельно-посередницьких операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

3. Основні види торговельно-посередницьких операцій.

4. Відмінність між комісійними і консигнаційними зовнішньоторговельними угодами.

5. Основні принципи діяльності міжнародних посередників.

6. Основні функції посередників у зовнішньоекономічній діяльності.

7. Можливість праці посередника від свого імені і за рахунок принципала.

8. Можливість захисту консигнанта власних інтересів на зовнішньому ринку.

9. Основний принцип винагороди посередників.

Тестові завдання

1. Які переваги використання торгових посередників у зовнішньоекономічній діяльності

а) підприємство-експортер не вкладає значних коштів в організацію збутової мережі на території країни-імпортера

б) торгові посередники виконують функції з доставки товару до споживача

в) призводить до підвищення цін на імпортні товари і зниження доходів від експорту

г) ринки деяких товарів цілком монополізовані торговельними посередниками і не доступні для прямих контактів із споживачами

2. Які посередницькі операції здійснюються посередниками від їхнього імені і за їхній рахунок

а) брокерські операції

б) комісійні операції

в) операції з перепродажу

г) агентські операції

3. Укладення однією стороною, за дорученням другої сторони, угод від свого імені, але за рахунок комітента – це

- а) брокерські операції
- б) комісійні операції
- в) операції з перепродажу
- г) агентські операції

4. Основними принципами діяльності міжнародних посередників в умовах ринкових відносин є

- а) динамічність
- б) підприємливість
- в) некомерційні засади діяльності
- г) договірні засади взаємовідносин із контрагентами

5. Які функції виконують посередники

- а) проведення переговорів
- б) стимулювання збуту
- в) неприйняття ризику
- г) фінансування

6. До комерційних посередницьких послуг відносять

- а) зберігання товару
- б) рекламування товару
- в) інформування про товар
- г) упакування товару

7. До торгових посередників відносять

- а) рекламні агентства
- б) підприємства оптової торгівлі
- в) підприємства роздрібною торгівлі
- г) митні брокери

8. До кредитно-фінансових організацій, які займаються посередницькою діяльністю відносять

- а) митні брокери
- б) валютні біржі
- в) лізингові компанії

г) підприємства оптової торгівлі

9. До посередників, які мають право підписувати угоди з третіми особами від свого імені, але за рахунок принципала відносять

- а) брокерів
- б) консигнаторів
- в) маклерів
- г) комісіонерів

10. До посередники, які не мають права підписувати угоди з третіми особами відносять

- а) брокерів
- б) консигнаторів
- в) маклерів
- г) комісіонерів

Тема 12. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Мета: *закріплення теоретичного матеріалу, виокремлення основних ознак зовнішньоекономічного договору, характеристика типів міжнародних договорів, розкриття етапів ділових переговорів.*

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Основні ознаки зовнішньоекономічного договору.
2. Типи міжнародних договорів.
3. Значення типових контрактів.
4. Етапи ділових переговорів.
5. Фактори, які впливають на вибір ринку для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
6. Етапи укладання договору купівлі-продажу за умовами Віденської конвенції..
7. Особливості твердої і вільної оферти.
8. Недоліки твердої і вільної оферт.

9. Колізійна норма.
10. Особливості торгівлі готовою продукцією.
11. Сутність торгівлі виробами в розібраному вигляді.
12. Особливості і відмінності видів інжинірингової діяльності.
13. Причини виникнення зустрічної торгівлі.
14. Характеристика класифікації угод зустрічної торгівлі.
15. Недоліки бартеру.
16. Способи фіксації ціни.
17. Найбільш розповсюдженні види знижок, які надаються покупцю товару.
18. Функції Інкотермс 2020 року.

Тестові завдання

- 1. До договорів, які спрямовані на передачу майна у власність або оперативне управління відносять**
 - а) договір оренди
 - б) договір лізингу
 - в) договір постачання
 - г) договір купівлі-продажу
- 2. До договорів на надання господарських послуг і на розрахункове обслуговування банків відносять**
 - а) договір складського зберігання
 - б) договір про рекламу
 - в) договір лізингу
 - г) договір позики
- 3. На етапі підготовки до укладання договору необхідно здійснити**
 - а) вибір контрагента
 - б) вибір ринку
 - в) проведення завершальних переговорів
 - г) проведення попередніх переговорів

4. Пропозиція підписати договір

- а) акцепт
- б) оферта
- в) оншор
- г) офшор

5. Прийняття пропозиції щодо підписання договору

- а) оферта
- б) акцепт
- в) офшор
- г) оншор

6. Пропозиція продажу певної партії товару, яка направлена невизначеній кількості покупцям і не призначає для оферента, які-небудь обов'язки – це

- а) тверда оферта
- б) публічна оферта
- в) вільна оферта
- г) конвертована оферта

7. Які є контракти укладаються при інжиніринговій діяльності

- а) контракт «Під ключ»
- б) контракт «Ринок праці»
- в) контракт «Товар під заставу»
- г) контракт «Ринок послуг»

8. Угоди торговельних компаній, які спеціалізуються на торгівлі одним або кількома видами ресурсів і діють переважно на ринках, де споживачі і продавці, через їх розрізненість, не мають можливості організувати власну мережу постачань необхідної сировини – це

- а) торгівля комплектним обладнанням
- б) торгівля сировиною
- в) торгівля готовою продукцією
- г) торгівля виробами в розібраному вигляді

9. До операцій, що передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем, належать:

- а) рамкові угоди
- б) угоди щодо зворотного імпорту
- в) авансові закупівлі
- г) угоди типу «оферта»

10. Найпоширенішими видами промислового співробітництва є

- а) спільне фінансування
- б) договірна кооперація
- в) спільне виробництво
- г) підрядне кооперування

Тема 13. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, виявлення основних причин ризиків зовнішньоекономічній діяльності, характеристика основних класифікаційних ознак щодо ризиків зовнішньоекономічної діяльності, розкриття складових елементів та джерел мінімізації ризиків, сутності й особливостей страхування ризиків у процесі зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Основні причини ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
2. Основні функції, притаманні ризикам.
3. Основні класифікаційні ознаки щодо ризиків зовнішньоекономічної діяльності.
4. Операційний, кредитний, ринковий та діловий ризики.
5. Основні групи ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
6. Складові елементи та джерела мінімізації ризиків.
7. Основні групи методів щодо мінімізації ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

8. Сутність та особливості страхування ризиків у процесі зовнішньоекономічної діяльності.

9. Способи та умови страхування вантажів у зовнішньоекономічній діяльності.

Тестові завдання

1. Основними функціями ризику у зовнішньоекономічній діяльності є

- а) захисна
- б) регулююча
- в) інформаційна
- г) управлінська

2. За мірою обґрунтованості виокремлюють такі види ризику

- а) раціональний
- б) нераціональний
- в) авантюрний
- г) випереджаючий

3. За терміном оцінювання та урахування виокремлюють такі види ризику

- а) своєчасний
- б) випереджаючий
- в) запізнілий
- г) авантюрний

4. Ризик того, що позичальник не виконає свої зобов'язання повною мірою або у визначену дату – це

- а) операційний ризик
- б) кредитний ризик
- в) виробничий ризик
- г) ринковий ризик

5. Основні шляхи мінімізації валютних ризиків

- а) правильний вибір валюти ціни контракту

- б) зміна термінів платежу
- в) установлення для окремих країн лімітів банківських розрахунків
- г) збалансованість грошових вимог і зобов'язань

6. Основні групи методів для зменшення можливих збитків

- а) застосування однієї форми розрахунково-кредитних відносин
- б) хеджування
- в) страхування
- г) аналіз і прогнозування кон'юнктури внутрішнього ринку

7. До засобів банківського контролю економічних ризиків слід відносити

- а) відкриття філій (представництв) у країнах партнерів і розміщення там своїх представників для вивчення поточної ситуації на місцях
- б) постійне спостереження за рейтингом країн
- в) вибіркове спостереження за рейтингом країн
- г) установлення для окремих країн лімітів та їх регулярний перегляд

8. Внутрішніми джерелами зниження ризику на підприємстві є

- а) правильно укладений зовнішньоекономічний контракт
- б) планування та прогнозування діяльності фірми
- в) підготовлені кадри
- г) правильно укладений внутрішньоекономічний контракт

9. Ризики, пов'язані з реалізацією товару на ринках збуту – це

- а) інноваційні ризики
- б) інформаційні ризики
- в) маркетингові ризики
- г) транспортні ризики

10. Ризик відсутності, невизначеності чи недостовірності інформації, що стосується юридичної бази для підготовки контракту, стану справ партнера і його банку, загального стану ринку товарів, на якому функціонує підприємство – це

- а) інноваційний ризик

- б) інформаційний ризик
- в) маркетинговий ризик
- г) транспортний ризик

Тема 14. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Мета: закріплення теоретичного матеріалу, характеристика основних видів економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, аналіз інформаційної бази для проведення економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, розрахунок показників, які оцінюють ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Питання для обговорення на практичному занятті

1. Види економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
2. Інформаційна база для проведення економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
3. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій.
4. Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
5. Методологічні підходи при визначенні економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності.
6. Показники, які оцінюють ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
7. Показник рентабельності продаж по експорту.
8. Критерії ідентифікації найбільш успішних експортерів.
9. Валютна ефективність експортних та імпортних операцій.

Тестові завдання

1. За часом проведення виокремлюють такі види економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства

- а) попередній

- б) поточний
- в) підсумковий
- г) комплексний

2. За ступенем охоплення виокремлюють такі види економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства

- а) комплексний
- б) тематичний
- в) поточний
- г) підсумковий

3. Укладання ф'ючерсних і форвардних контрактів, що дозволяє перекласти валютні ризики на посередників – це

- а) арбітраж
- б) хеджування
- в) страхування
- г) дисконтування

4. До показників аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, що розраховуються на основі бухгалтерського обліку відносять

- а) фінансовий результат від зовнішньоекономічної діяльності
- б) рентабельність експорту до оподаткування
- в) гранична рентабельність експорту продукції
- г) граничний обсяг експорту

5. До показників аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, що розраховуються на основі даних управлінського обліку відносять

- а) фінансовий результат від зовнішньоекономічної діяльності
- б) рентабельність експорту до оподаткування
- в) гранична рентабельність експорту продукції
- г) граничний обсяг експорту

6. До показників аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства, що розраховуються на основі маркетингової інформації відносять

- а) рентабельність експорту до оподаткування
- б) показники, що характеризують стан попиту і пропозиції
- в) наявність на міжнародному ринку нових товарів
- г) точка беззбитковості експортної продукції

7. Частку прибутку у загальному обсязі експорту відображає показник

- а) рентабельності продажу по імпорту
- б) рентабельності продажу по експорту
- в) фінансовий результат від зовнішньоекономічної діяльності
- г) граничний обсяг експорту

8. Критерії ідентифікації найбільш успішних експортерів складаються

з

- а) росту імпортних продажів
- б) співвідношення частки експорту фірми для загальної по галузі
- в) абсолютної вартості експортних продаж
- г) абсолютної вартості імпортних продаж

9. Для оцінки економічної ефективності реалізації продукції на експорт використовують такі дані як

- а) дохід від реалізації експортної продукції
- б) накладні витрати, пов'язані з експортом продукції, які несе покупець
- в) собівартість купленої продукції
- г) собівартість реалізованої продукції

10. До показників валютної ефективності експортних та імпортних операцій відносять

- а) ефективність виробництва експортної продукції
- б) національну ефективність експорту
- в) валютний ефект від імпортних операцій
- г) фінансовий результат від зовнішньоекономічної діяльності

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. К.: Центр учбової літератури, 2019. 292 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : конспект лекцій / уклад. Макара Оксана Василівна. Луцьк : ПП «Поліграфія», 2020. 90 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум : навчальний посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. Харків : Форт, 2017 . 238 с.
4. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. Тернопіль, 2017. 137с.
5. Гребельник О.П. Митна справа: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 472 с.
6. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 292 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Електронний ресурс] : навч. посіб. / уклад.: А. Р. Дунська , Г. П. Жалдак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 64 с.

Додаткова література

8. Завгородній А. В.. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національний та регіональний виміри. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. № 4.1. С. 85–93.
9. Голинський Ю. О.; Муляр В. В. Митна політика та її вплив на менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. *Молодий вчений*. 2018. №10 (2). С. 745–748.
10. Платонова І. О. Теоретичні засади механізмів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. №13–14. С. 125–129.

11. Тибінка Г. Аналіз зовнішньоторговельної діяльності України. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2020. № 27. С. 68.

12. Баєва О. І., Васильченко О. О. Особливості управління ризиками в логістиці зовнішньоекономічної діяльності. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 17–21.

13. Серпенінова Ю., Побожій А.. Податкова оптимізація зовнішньоекономічної діяльності. *Фінансовий простір*. 2021. № 3 (43). С. 116–125.

14. Голинський Ю. О., Павелчак А. В. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та його удосконалення. *Молодий вчений*. 2018. № 10 (2). С. 749–752.

15. Малишко Є. О. Аналіз зв'язку посередників та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. № 25 (1). С. 149-153.

Інтернет-ресурси

16. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>

17. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

18. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України www.me.gov.ua

19. Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

20. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

21. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>

Навчально-методичне видання

Хомюк Наталія Леонідівна

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств

Методичні рекомендації до практичних занять

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку __.05.2022. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times
Ум. друк. арк. 2,7. Зам. № __ Тираж 50 прим.